

FIȘA MĂSURII M6/6A

Denumirea măsurii: *SPRIJIN PENTRU ÎNFIINȚAREA, CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE*

Codul măsurii: M6/6A

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura - Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole va contribui la promovarea diversificării activităților către noi activități neagricole din cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, și implicit prin crearea de noi locuri de muncă, obținerea de venituri alternative pentru populația din mediul rural și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol. Scopul măsurii este dezvoltarea de activități neagricole pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial ridicat de dezvoltare identificate în Acordul de Parteneriat, în concordanță cu Strategia Națională de Competitivitate. Această măsură vizează diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale. Scopul măsurii este de a stimula mediul de afaceri din mediul rural, contribuind astfel la creșterea de activități non agricole desfășurate în zonele rurale, precum și la dezvoltarea activităților non agricole existente. Măsura contribuie la obiectivul specific al Asociației Dezvoltarea echilibrată a regiunii Valea Șomuzului prin susținerea economiei rurale, inclusiv crearea de noi locuri de muncă. Conform analizei diagnostic și a analizei SWOT, la nivelul teritoriului Valea Șomuzului au fost identificate diferite nevoi care au determinat selectarea acestei măsuri în cadrul strategiei de dezvoltare a teritoriului astfel:

- Reticența pentru accesarea de finanțare din partea potențialilor beneficiari de fonduri europene
- Obținerea cu greutate a surselor financiare necesare pentru asigurarea cofinanțării în cadrul proiectelor
- Migrarea forței de muncă activă în străinătate și mediul urban
- Numărul mediu al salariaților scăzut (3,55% la nivelul anului 2014 conform date statistice INS)
- Rata șomajului este ridicată (~4% la nivelul anului 2014, conform date statistice INS)
- Forță de muncă preponderentă în sectorul agricol
- Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona din cauza lipsei locurilor de muncă
- Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversie profesională
- Sector non agricol slab dezvoltat
- Caracterul sezonier al activităților economice preponderent desfășurate în sectorul agricol determină reducerea veniturilor
- Locuri de muncă puține

- Grad de dezvoltare economică scăzut din cauza fondurilor insuficiente și a interesului scăzut pentru investiții noi

Măsura contribuie la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare rurală iii) - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele specifice ale măsurii

-Dezvoltarea echilibrată a regiunii Valea Șomuzului prin susținerea economiei rurale, inclusiv crearea de noi locuri de muncă

-Dezvoltarea de noi activități economice și sprijinirea activităților non agricole existente

-Diversificarea activităților agricole desfășurate de fermieri sau membrii unor gospodării agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

-Stimularea mediului de afaceri din mediul rural, inclusiv a minorităților de a se angrena în desfășurarea unor activități

-Crearea de noi locuri de muncă

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale. Măsura corespunde obiectivelor art.19 alin (1), lit (b) - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor din Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: mediu și climă, inovare.Măsura promovează investițiile în producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, producerea biomasă care vor contribui la reducerea efectelor schimbărilor climatice. De asemenea, prin intermediul măsurii se promovează și practicarea unui agroturism responsabil, care să evite degradarea zonelor sensibile, dar în același timp să le și promoveze, contribuind la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii din mediul rural. Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind atractivitatea spațiului rural.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Nu este cazul

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M6/6A contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M7/6B, M8/6B, M9/6B, M10/6C

2. Valoarea adăugată a măsurii

Strategia de dezvoltare locală urmărește creșterea bunăstării și calității vieții populației din mediul rural, atât din punct de social (infrastructura, educare și formare continuă, sănătate, acces la actul de cultură și recreere, etc.), dar și economic (dezvoltarea agriculturii, industriei prelucrătoare, creșterea calității serviciilor, precum și creșterea numărului de locuri de muncă). Economia locală, bazată într-o pondere însemnată pe activitatea agricolă și servicii de comerț, trebuie să fie încurajată în direcții ale căror efect sinergetic aduc bunăstare în principal locuitorilor teritoriului. Pentru creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale este necesară construirea unei economii puternice prin maximizarea utilizării forței de muncă și a potențialului local. Scopul principal al măsurii este stimularea mediului de afaceri din spațiul rural, venind în sprijinul atât a

micilor fermieri care desfășoară în prezent activități agricole și care doresc diversificarea activității în alte domenii dar și pentru micii întreprinzători care își propun dezvoltarea propriei activități sau a unei alte activități non agricole. Populația din regiune obține în mare parte venituri din activități agricole, acestea oferindu-le condiții de viață de subzistență. Având în vedere caracterul sezonier al activităților agricole, și în același timp și a veniturilor ca urmare a sezonității locurilor de muncă, este necesară promovarea antreprenoriatului, în vederea echilibrării teritoriului din punct de vedere socio economic, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă a teritoriului. Finalitatea acestei măsuri constă în crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale, creșterea nivelului de trai, și reducerea disparităților dintre mediul rural și urban, care vor contribui la menținerea populației în mediul rural. Valoarea adăugată a măsurii derivă din soluțiile de diversificare a activităților non agricole de la nivelul teritoriului, în vederea dezvoltării economice durabile a regiunii Valea Șomuzului, pentru creșterea atractivității spațiului rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

Linii directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislație Națională : Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți - micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din spațiul rural cu sediul social sau punct de lucru în teritoriul GAL;

-fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

5. Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;

- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis.

Acțiuni eligibile:

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microintreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole". Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsurii și dispozițiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Exemple de tipuri de investiții și cheltuieli eligibile:

- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole:
 - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hartie și carton;
 - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
 - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
 - industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
 - fabricare produse electrice, electronice;
- Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole - olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii,
- Investiții legate de furnizarea de servicii:
 - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
 - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
 - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
 - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
 - servicii tehnice, administrative, etc.
- Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement.
- Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Costuri eligibile specifice:

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Acțiuni neeligibile:

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: dobânzi debitoare; achiziționarea de terenuri construite și neconstruite; taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare, cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice: Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevazute prin sub-măsură;
- Localizarea proiectului pentru care se solicita finanțare trebuie să fie în spațiu rural în teritoriul GAL VALEA ȘOMUZULUI;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor fi stabilite pe baza următoarelor principii

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale-inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, agroturism)
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/destinații ecoturistice/arii naturale protejate, care au fost stabilite în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul localizării întregii activități a solicitantului în spațiu rural.

Criterii specifice GAL Valea Șomuzului

- Numărul de locuri de muncă nou create
- Proiecte ce sunt derulate de femei/tineri cu vârsta până în 40 de ani în momentul depunerii

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil total în cadrul acestei măsuri este de 390.117,63 euro (componenta A 234.719 euro + componenta B 155.398,63 euro).

Sprijinul public nerambursabil nu va depăși 200000 euro/beneficiar pe 3 ani fiscali. Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 70% și poate fi majorat până la 90% din totalul cheltuielilor eligibile, în cazul solicitanților care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturismul și în cazul fermierilor care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități neagricole.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de microîntreprinderi/întreprinderi mici sprijinite - minim 5.

Locuri de munca create - minim 2 locuri de muncă/proiect cu durata de 1 an sau mai mare.

Indicator de monitorizare suplimentar - cheltuiala publică totală - 390.117,63 euro.